

Bratři a sestry,

bezesporu je apoštol Pavel tím největším křesťanským svědkem a myslitelem novozákonní doby a nejranější církve. První Pavlovi adresáti a posluchači museli namnoze být v šoku, protože mnohé z toho, co říkal, bylo nejen velmi překvapivé, ale dokonce nepřijatelné, nelogické, ba možná přímo absurdní. Dnes to tak dávno nevnímáme. Přesto se ale jistá rozporuplnost týká i nás a cesty naší křesťanskou současností ...

Pavel postavil své učení a svou interpretaci dosahu Kristova díla mimo jiné na paradoxu - na překvapivém a minimálně alespoň na první poslech znějícím rozporu, nebo můžeme říci na protimlůvu. Díky němu zvěst evangelia vynikne a nabyde aktuálnosti. Dokonce jsme slyšeli něco - a to je fakt těžký kalibr - že evangelium se nemusí jevit jako moudrost, ale jako bláznovství. A jen skrze tohle bláznovství přitom vede cesta k pravé Boží moudrosti. Řekne, že kázání evangelia je „bláznovskou zvěstí“ a člověk musí být bláznem pro Krista, aby poznal skutečnou moudrost. A dále taky, že mdlí a neurození jsou v Kristu Božími vyvolenými, kdežto moudří tohoto světa jsou naopak obráceni v nic. Slovo blázen vždy souviselo s neznabožstvím. Blázen je ten, kdo nezná Boha. A pak taky – a to je vrchol – řekne, že se chlubí Kristovým křížem, nebo dokonce svými nemocemi, utrpením, a že silný je vlastně jen tehdy, když je sláb. Šílenost, nepřijatelné převrácení hodnot! Z mnoha apoštolových slov vane zvláštní a šokující přesvědčení, jakoby věci musely někdy dospět až na sám okraj propasti, aby mohl zasáhnout Bůh...

Korintský sbor byl velký. A mnohvrstevný co do původu lidí a jejich sociální situace. Navíc tam působilo více učitelů a v každém z nich se viděli jejich následovníci a měli dokonce někdy pocit privilegovaného postavení. No a Pavel řekne: copak není každý z nich jen Kristovým služebníkem? Copak je možné stavět na lidské moudrosti, výřečnosti, jen na lidských schopnostech a vlivu? Copak oni jsou těmi, kdo mají vyniknout? Neuvědomují si snad jedni i druhí, že Kristus podle našich lidských představ a měřítek vlastně neuspěl, ba ztroskotal? Přece Kristus se za nás obětoval na kříži, a to je podstata víry, skrze tuto krutou smrt jednal Bůh! Kříž – strašný popravčí nástroj je znamením záchrany. Tak k čemu je to, že si jeden nebo druhý vůdce, jak lidově říkáváme – honí triko, část jeho přívrženců mu tleská – a ve vedlejším sále se zas tleská jinému? Pokud se takto má projevat víra v Krista, tak jste ještě nic nepochopili. Nenahlédli jste, že v Kristu se Boží moc projevuje úplně jinak, tak, že jakoukoli lidskou moudrost, jakékoli naše lidské ambice a slávu totálně staví na hlavu? Možná tedy, milí korintšané, porozumíte a pochopíte až tehdy, když spadnete obličejem

na zem. Právě tehdy budete Pánu nejbliže. Právě tehdy se paradoxně dotknete nebe.

A teď již snad rozumíme, proč Pavel mluví takto rozporně. Protože v samotném Božím jednání s člověkem skrze Krista je cosi rozporuplného. Už jen to, že se narodil v jeslích a ne v paláci. Očichávala ho zvířata. Pak se obklopoval lidmi chudými a opovrhovanými, kteří byli pokládáni za zatracené a Bohem odmítnuté. V kázání na hoře vyzdvihl právě totální životní outsidersy a prohlásil o nich, že jsou naopak blahoslavení, šťastní. Touto svou vstřícností k těm nejposlednějším a naopak ostražitostí a kritičností k těm nejsvatějším a nejzbožnějším pohoršoval – a přivedlo ho to až na kříž, místo zatracení – ovšem právě za touto popravou spravedlivého bylo skryto skutečné Boží jednání s člověkem a se světem. Tohle Pavel z Ježíšova života a odkazu pochopil a do situace prvotního křesťanského lidu pověděl zcela zásadní slova o tom, že v Božích očích se ztroskotání a smrt Božího syna mění v požehnání a skutek spásy, jakkoli to totálně odporuje lidské logice a lidské moudrosti.

Naslouchejme té Pavlově paradoxní řeči ještě dále. Ona vlastně probleskuje v celé epištole. Bláznovská zvěst evangelia má dosah do jeho jednání, konání a života. Jsem svoboděn, ale učinil jsem se otrokem všech, abych mnohé získal. Být svobodný, to je hodnota naší doby. Je – li naše lidská svoboda ohrožena, bráníme se. Na svobodě si zakládáme a učíme se vychytávat a odhalovat všechna možná nebezpečí, které by na naši svobodu mohlo dolehnout. Pavel mluví o tom, že je svobodný ode všech, ale – paradoxně – se učinil dobrovolně otrokem, aby mnohé získal. Je svobodný od příkazů zákona, ale přesto je dodržuje, aby nebyl k pohoršení těm, které chce získat pro Krista. Jsem svoboděn a současně se dobrovolně stanu otrokem toho, čeho jsem se již zbavil – abych mnohé získal pro Krista a tu skutečnou svobodu. Jsem svoboděn, ale svobody se vzdám, abych pomohl nalézt svobodu mnohým. Pavel píše, že se stal pro židy židem, i když nemusel – aby je získal pro Krista. A naopak pro pohany, kteří neznali židovský zákon, se přiblížil zase tím, že nestavěl plnění předpisů zákona na odiv. Opět proto, aby je získal. Pavlova vstřícnost dokonce neplatí jen vůči židům a pohanům, není nábožensky definovaná. Je definovaná i obecně lidsky. Slabým jsem se stal sám slabým, abych získal slabé. Tedy nejspíše se stal chudým, bezprávným, bezvýznamným...

A Pavel to vše shrne dokonce slovy: Všem jsem se stal vším – ne ale proto, aby udělal díru do světa, ale aby získal alespoň některé. Všem se stal vším - aby aspoň pár lidí oslovil a získal. Pavel je ochoten měnit svůj styl života - kvůli lidem, které chce získat pro Kristovo evangelium. A nemá maximalistické choutky. Dělá to proto, aby získal alespoň některé. To je svoboda! Tolik mu záleží na druhých, že je připraven sám sebe zapřít. Tolik mu záleží na druhých,

že je hotov vzdát se toho, nač má nárok a právo a dělat všechno to, co by sám kvůli sobě dělat nemusel a nepotřeboval. To je jeho cesta. Dnes spíše zdůrazňujeme opak – druhé často oslovíme spíše tím, když si stojíme za svým, za svými názory, za svým životním stylem. Oslovujeme druhé spíše svým sebevědomím, svou sečtělostí, vzdělaností, rozhledem nebo tím, jak jsme viditelní a slyšitelní. A většinou má úspěch ten, kdo říká to, co druzí slyšet chtějí. Byl jsem ve středu na magistrátě na novoročním setkání s vedením města. A postěžovali si třeba na to, jak nenávistné výlevy musí někdy číst a poslouchat třeba na adresu bezdomovců, spolu s obviněními, že s tím vedením města nic nedělá, že by ty lidi měli nějak odklidit, zbavit se jich, zavřít je a podobně. Křesťanská cesta je ale přece jiná – hledat řešení, i když třeba složitě, bez perspektivy výrazného úspěchu. Stát na straně bezprávných a slabých a nesklouznout na styl pyšných a sebejistých. I když tomu málokdo rozumí a body se takto spíše ztrácejí. O něco takového se snaží jenom nějakí – promiňte mi ten výraz – dobroserové, nebo totální blázni...

Nejsme podomní obchodníci s evangeliem. Jen se pokorně snažíme ho žít a hlásat. Dobrovolně a z lásky. A ne za každou cenu. Děláme to proto, že nás Kristus získal pro sebe. Jedině proto toužíme získat pro něho i jiné. Proto, že jsme byli sami získáni. Proto, že jsme byli sami nalezeni. Chceme být služebníky třeba i tam, kde to jiní pokládají za ztrátu času. A třeba přitom vypadat jako blázni. Takovéto poselství nám Pavel, ten blázen pro Krista, zanechal. Amen. Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ukazuješ nám, že z nás chceš mít lidi autentické a opravdové. Lidi, kterým bude záležet na druhých. Lidi, kteří budou činit zvěst tvého evangelia přitažlivou. Ale nikoli vnější atraktivitou, ale službou lásky. Pomáhej nám, abychom takovými lidmi byli. Alespoň někdy. Alespoň v pravou dobu na pravém místě. Amen.*